

Datum

17 april 2026

Kenmerk

BBPZ/LS/RBos/26-039

Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. de vaste Kamercommissie voor Klimaat & Groene
Groeï, cc Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

Per e-mail

Anna van Buerenplein 42/42A
2595 DA Den Haag
Postbus 93121
2509 AC Den Haag

088 233 37 00
aedes@aedes.nl
www.aedes.nl

Onderwerp

Commissiedebat netcongestie en elektriciteitsnet

KvK 40478218

Geachte Kamerleden,

Op 22 april spreekt u in een Commissiedebat over netcongestie. Aedes vraagt uw aandacht voor de steeds concretere dreiging dat netcongestie de woningbouw in grote delen van Nederland volledig tot stilstand brengt. Zonder aanvullende en versnelde maatregelen komt de realisatie van tienduizenden woningen in gevaar, juist in regio's waar de woningnood het hoogst is. In deze brief benadrukken wij de urgentie en roepen wij u op snel met maatregelen te komen om deze crisis af te wenden.

Dreigende aansluitstop zet woningbouw op slot

De waarschuwingen zijn inmiddels expliciet. Netbeheerder TenneT heeft afgelopen februari aangegeven dat het elektriciteitsnet in onder meer Flevoland, Gelderland en Utrecht zijn grenzen heeft bereikt en dat zonder ingrijpende aanvullende maatregelen deze zomer een volledige aansluitstop voor kleinverbruik dreigt. Voor woningbouw is dit desastreus. Zonder aansluiting geen oplevering. Zonder oplevering geen nieuwe woningen.

Dat raakt niet alleen toekomstige bewoners, maar ook gemeenten, woningcorporaties, ontwikkelaars en bouwers die al ver gevorderde plannen hebben. Het risico is reëel dat projecten die planologisch rond zijn, financieel doorgerekend en contractueel vastgelegd, alsnog stranden bij de netaansluiting. Dit geldt niet alleen voor nieuwbouw, maar ook voor de verduurzaming van bestaande woningen.

Een volledige aansluitstop leidt daarmee tot een directe stilval van woningbouwprojecten en een verdere verergering van de woningnood. Maar ook tot grote financiële schade bij publieke en maatschappelijke partijen en verlies van uitvoeringscapaciteit in de bouwsector.

Dit scenario is onaanvaardbaar en moet koste wat kost worden voorkomen.

Kom met crisismaatregelen om een aansluitstop te voorkomen

Aedes roept het kabinet en de Kamer op om snel uitvoering te geven aan de maatregelen die zijn benoemd in de crisisaanpak om een volledige aansluitstop te voorkomen. Daarbij gaat het onder meer om:

- het versnellen van netuitbreidingen in de meest nijpende gebieden, inclusief het versnellen van procedures;
- het (tijdelijk) zwaarder belasten van het net, met een zorgvuldige maatschappelijke afweging over risico's;
- versneld flexibiliteit contracteren bij grootverbruikers en regelbaar vermogen inzetten;
- het stimuleren van netbewuste technieken en -gedrag waar mogelijk. Neem hierin het gebied als uitgangspunt;
- het beter koppelen van woningbouwprogrammering en netprogrammering in landelijk, provinciaal en gemeentelijk beleid, met een basis in de Nota Ruimte, de Crisiswet Netcongestie en het Aansluitoffensief.

Geef bouwers snel handelingsperspectief

Minstens zo schadelijk als een formele aansluitstop is de huidige onzekerheid. Zoals het er nu uitziet, worden nieuwe projecten in steeds mindere mate opgestart, omdat niemand kan garanderen dat woningen daadwerkelijk aangesloten kunnen worden. Dit leidt tot uitstel van investeringsbeslissingen en het stilvallen van bouwstromen. Zonder snelle duidelijkheid over welke projecten wél door kunnen gaan, onder welke voorwaarden aansluitingen mogelijk blijven en welke uitzonderingen gelden voor woningbouw, zal de woningbouw feitelijk al tot stilstand komen vóór een eventuele aansluitstop.

Aedes roept het kabinet daarom op om samen met netbeheerders en toezichthouder ACM zo snel mogelijk duidelijkheid en zekerheid te bieden, specifiek voor woningbouw als maatschappelijk prioritaire functie. Zorg er daarnaast voor dat in congestiegebieden woningbouw met tijdelijke oplossingen toch kan doorgaan en woningen alsnog aangesloten kunnen worden. Kies daarbij zoveel mogelijk voor duurzame tijdelijke voorzieningen, zoals batterijopslag, en zet – alleen als er echt geen alternatief is – tijdelijke (gas)generatoren in als noodmaatregel.

Laat meerkosten niet landen bij ontwikkelaars en woningzoekenden

Uit de eerste ervaringen en lopende onderzoeken blijkt dat de meerkosten van netbewust bouwen en congestieverzachtende maatregelen nu vooral dreigen neer te slaan bij woningcorporaties en eigenaar-bewoners. Dat is onhoudbaar, zeker voor sociale huurwoningen, die nú al verlieslatend worden gebouwd.

Deze kosten ontstaan door beperkingen en problemen in het elektriciteitssysteem en horen daar ook thuis. Het is niet reëel om deze kosten te laten landen bij woningcorporaties. Dit zal resulteren in minder woningen en meer druk leggen op andere opgaven als verduurzaming en leefbaarheid. Zoals eerder ingebracht door Aedes, is een financiële compensatie voor deze meerkosten noodzakelijk, via het Rijk en/of netbeheerders, zodat woningbouw betaalbaar en uitvoerbaar blijft.

Tot slot

Netcongestie is geen abstract technisch probleem meer, maar een directe én urgente bedreiging voor de woningbouwopgave. Een volledige aansluitstop zou de realisatie van nieuwe woningen jarenlang

terugwerpen. Aedes vraagt uw commissie om alles in het werk te stellen om dat te voorkomen, door snelheid te maken, ruimte te creëren en verantwoordelijkheid te nemen voor de maatschappelijke gevolgen van de keuzes die nu gemaakt worden.

Mocht u nog vragen hebben of meer informatie willen, neemt u dan contact op met mij of Richard Bos via r.bos@aedes.nl of telefoonnummer 06-51 92 60 72.

Met vriendelijke groet,
Aedes vereniging van woningcorporaties

Liesbeth Spies
Voorzitter